

Εμπόριο

- Adam Smith - *‘Πλούτος των Εθνών’*: Το εμπόριο γεννά πλούτο, δηλαδή αυξάνει τα εισοδήματα των εμπορευόμενων χωρών.
- Ρικάρντο – *‘Αρχή Συγκριτικού Πλεονεκτήματος’*: Αν κάθε χώρα ειδικευτεί στην παραγωγή προϊόντων όπου είναι σχετικά αποτελεσματική, όλες οι εμπορευόμενες πλευρές θα βγουν ωφελημένες.

Θεωρία *‘νηπιακής βιομηχανίας’* : οι λιγότερο ανταγωνιστικές χώρες πρέπει να προστατεύσουν ένα συγκεκριμένο κλάδο (αναχαιτίζοντας τις εισαγωγές) ως ότου αυτός γίνει ανταγωνιστικός.

Γενική Συμφωνία Δασμών και Εμπορίου (GATT - 1947)

- Στόχος: Η καταπολέμηση του εμπορικού προστατευτισμού και η προώθηση του ελεύθερου εμπορίου.
- Τρόπος μείωσης δασμών: Διαπραγματευτικοί γύροι ανάμεσα στα συμβαλλόμενα μέρη (8^{ος} γύρος : Ουρουγουάη 1986-1993)
- Αποτέλεσμα : Οι δασμοί στις εισαγωγές μειώθηκαν από 40% → 4%.

Παγκόσμιος Οργανισμός Εμπορίου (Π.Ο.Ε. ή W.T.O – 1994)

- Καινοτομία: Ισχυρός μηχανισμός διαιτησίας που υποχρεώνει τις συμμετέχουσες χώρες που αντιβαίνουν τις υποχρεώσεις τους να αποζημιώνουν τις πληττόμενες.
- Η ΕΕ συμμετέχει ως ενιαία οντότητα στον W.T.O.

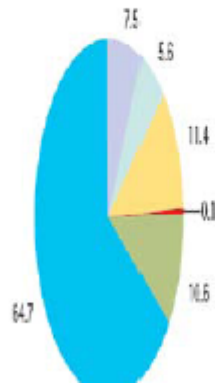
1950-2008

- Το διεθνές εμπόριο αυξήθηκε 17 φορές.
- Η παγκόσμια οικονομία αυξήθηκε μόνο 6 φορές.

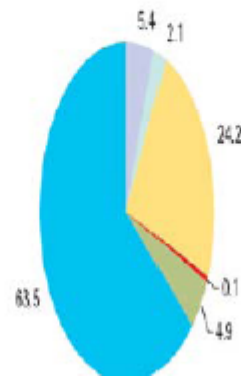
Κατανομή εξαγωγών εμπορικών προϊόντων

Κατανομή
εξαγωγών
εμπορικών
προϊόντων

1960

2008

Νέες όψεις του εμπορίου

1) Αύξηση του 'εσωτερικού' εμπορίου

Εμπορεύματα κ' Γεωγραφική Σύθεση Η.Β. (% από το σχετικό σύνολο)

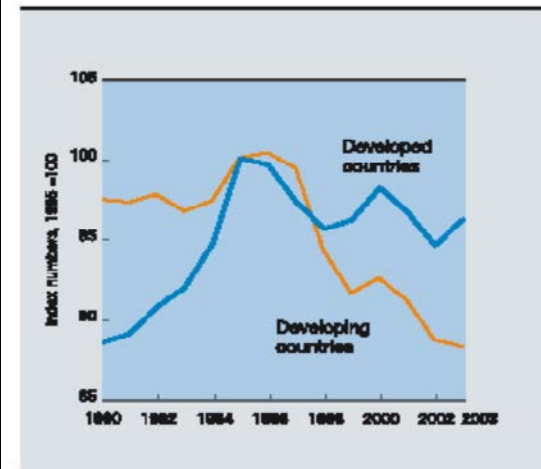
	Εξαγωγές βιομ. ειδών	Εισαγωγές βιομ. ειδών	Εξαγωγές στην Ευρώπη	Εισαγωγές από Ευρώπη
1913	75,5	20,2	39,5	44,6
1992	81,9	78,4	63,8	63,7

Πηγή: (Krugman, 2000)

1913: Το Η.Β. το εισήγαγε πρώτες ύλες κ' εξήγαγε βιομηχανικά προϊόντα.

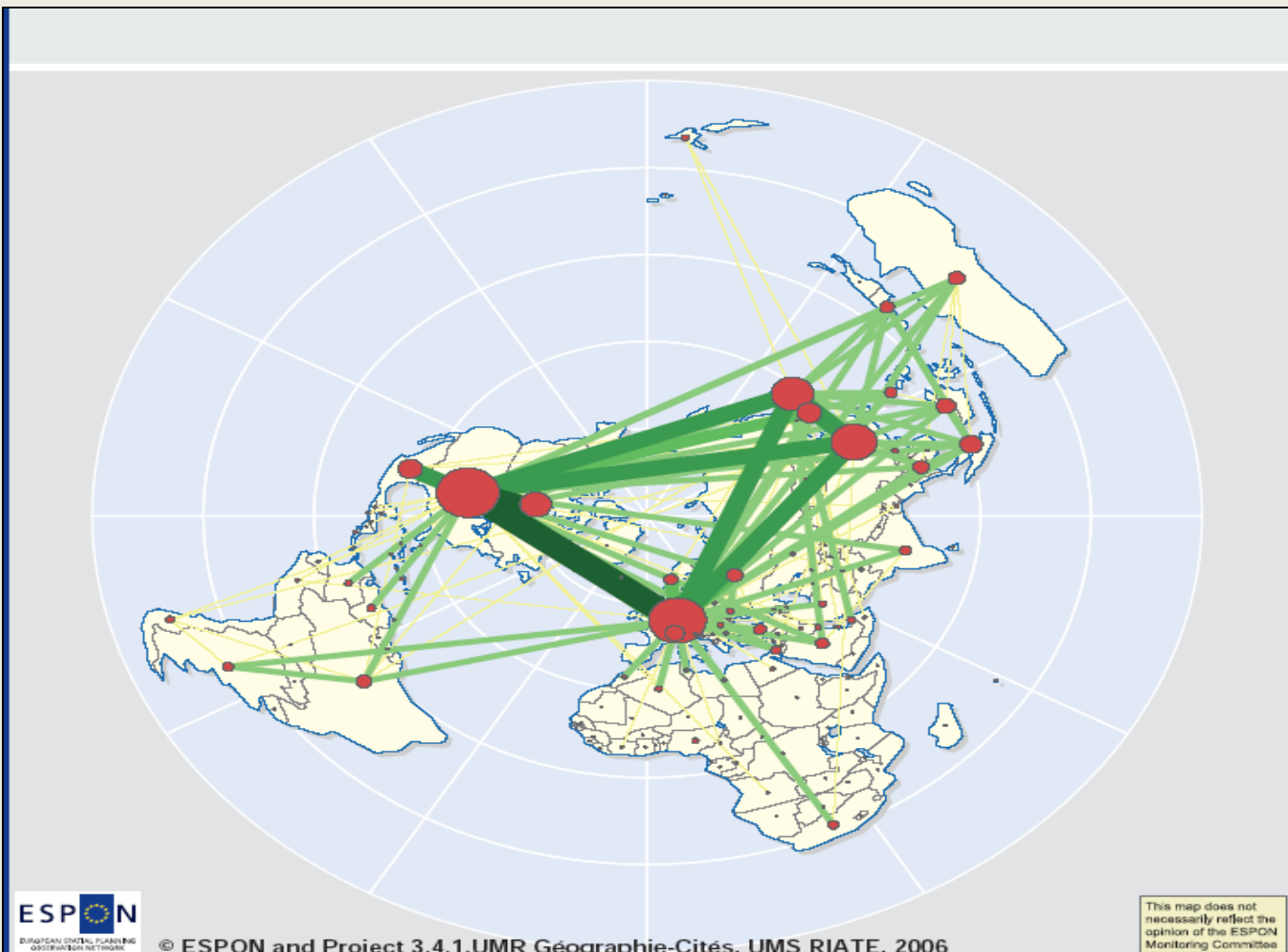
Σήμερα : Ένα μεγάλο μέρος του εμπορίου μεταξύ βιομηχανικών χωρών αποτελείται από ενδοβιομηχανικό εμπόριο αγαθών ίδιας τάξης.

PRICES OF UNITED STATES IMPORTS OF MANUFACTURES, BY ORIGIN, 1990-2003

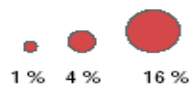
Source: UNCTAD secretariat calculations, based on United States Bureau of Labor Statistics database.

- Αλλαγή της φύσης (πολυπλοκότητας) των βιομηχανικών προϊόντων.
- Εμπορικές ανταλλαγές εξειδικευμένων ενδιάμεσων αγαθών.

Διεθνής εμπορικές ροές (1996-2006)

Share of world bilateral trade of each state

International flows measured in % of world bilateral trade

2) Καταμερισμός της διαδικασίας παραγωγής

- 1913: ένα αγαθό κατά κανόνα εξαγόταν μία φορά (εσωτερικές οικονομίες κλίμακας).
- Σήμερα: Δυνατότητα παραγωγής ενός αγαθού σε αριθμό σταδίων / τοποθεσιών.

Το εμπόριο εμπλέκετε στην παραγωγή ενός διεθνούς αγαθού.

3) Υπερεμπορικές Οικονομίες

Εξαγωγές επί % ΑΕΠ			
Σιγκαπούρη	174	Βέλγιο	70
Χονγκ Κονγκ	144	Ιρλανδία	64
Μαλαισία	78	Ολλανδία	52

Πηγή: (Krugman, 2000)

- Ικανότητα της βιομηχανίας να διαμελίζει την αλυσίδα παραγωγής.
- Η αξία των εξαγωγών > προστιθέμενη αξία στη βιομηχανία.
- Αποδυνάμωση της σχέσης πληθυσμού / εμπορικού μεριδίου.

4) Χαμηλόμισθοι βιομηχανικοί εξαγωγείς

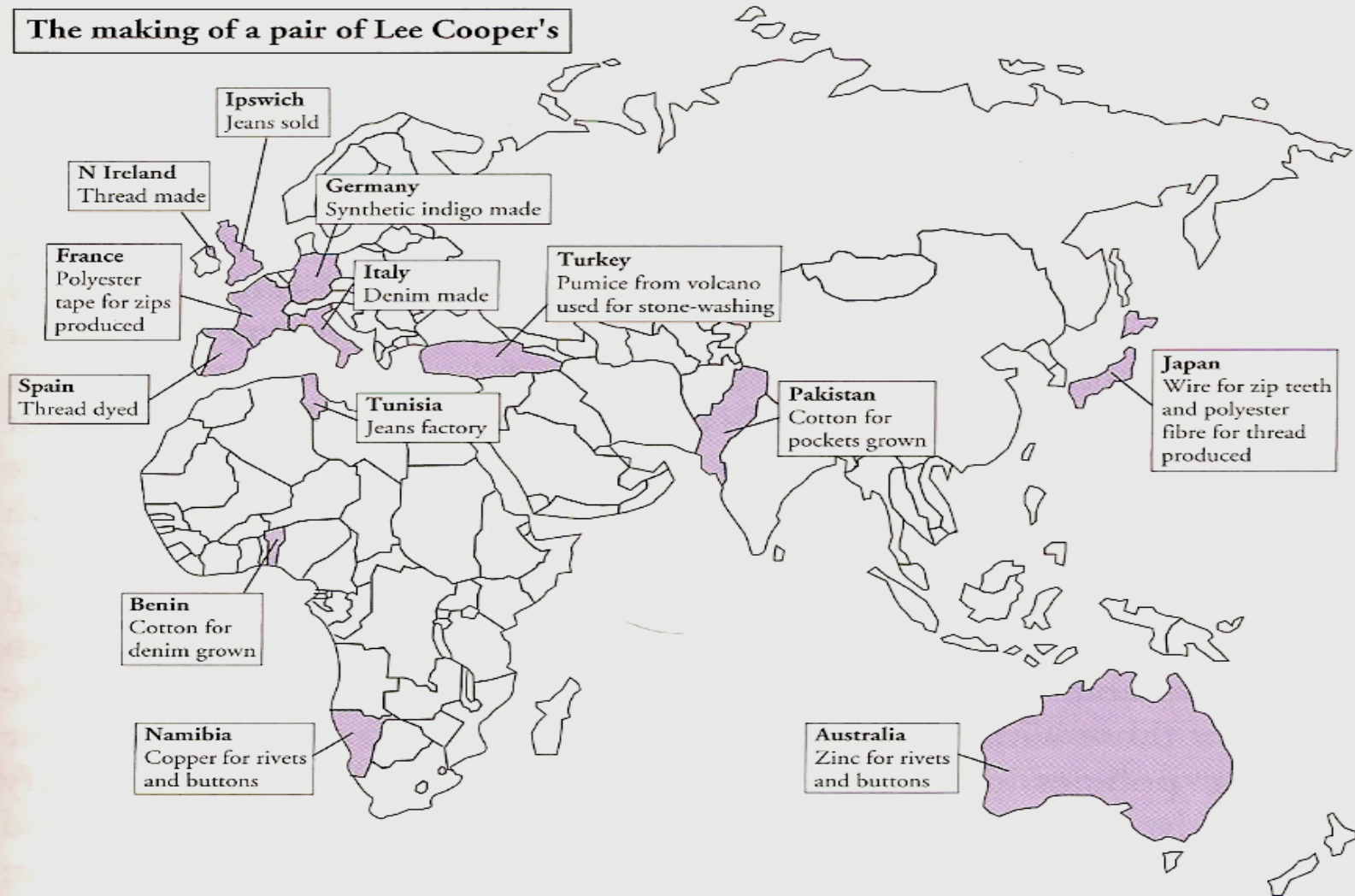
- Ραγδαία αύξηση των εξαγωγών από Νέο-Εκβιομηχανιζόμενες Οικονομίες – ΝΕΟ (Newly Industrialising Countries - NIC).

Εξαγωγές μεταποιητικών προϊόντων από ΝΕΟ (% ΑΕΠ ανά προορισμό)

	Όλες οι βιομ. οικονομίες	Ε.Ε.	ΗΠΑ
1970	0,24	0,22	0,28
1990	1,61	1,30	1,91

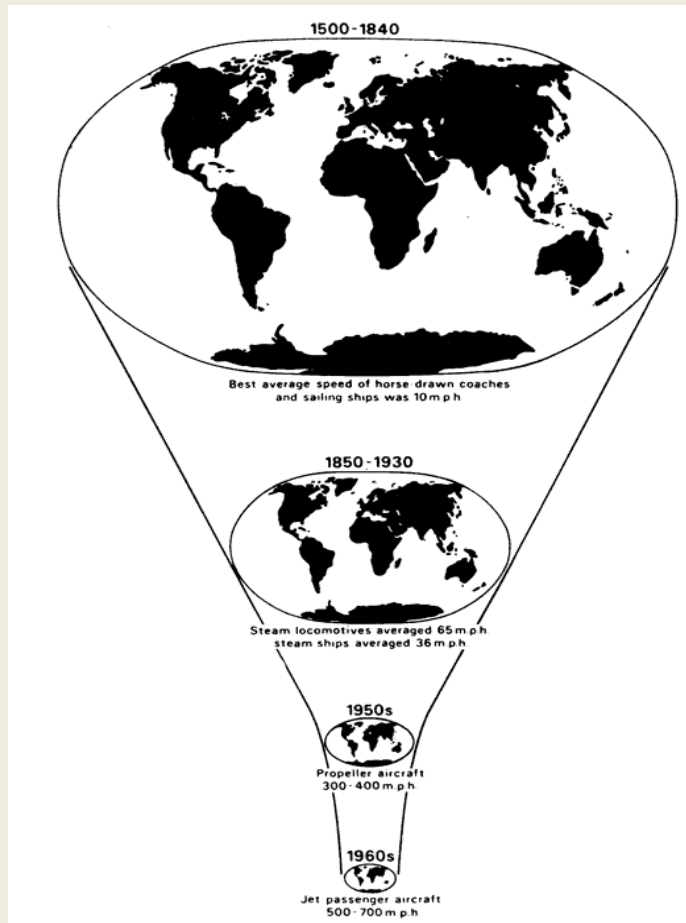
- Η κάθετη αποοκλήρωση προσφέρει περισσότερες δυνατότητες για την τοποθέτηση της παραγωγής σε χαμηλόμισθες περιοχές.
- Υπάρχουν κενά αγορών για παραγωγή έντασης εργασίας.

The making of a pair of Lee Cooper's

Μεταφορές

- Ραγδαία ανάπτυξη τεχνολογιών επικοινωνίας και μεταφορών: μείωση κόστους διακίνησης υλικών, ανθρώπων και πληροφοριών.

1950-2008:
Οι εναέριας μεταφορές 100πλασιάστηκαν ενώ το κόστος μειώθηκε.

Η διεθνής επιβατική κίνηση 25πλασιάστηκε φθάνοντας τα 2εκ. αφίξεις ημερησίως.

Πηγή: (Harvey, 1989)

ΘΕΩΡΙΕΣ

A) Η ΣΧΟΛΗ ΤΟΥ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΥ

Hirschman (1958)

Τα αποτελέσματα της 'διάχυσης' είναι μεγαλύτερα αυτών της συγκέντρωσης / απομύζησης → μακροχρόνια θα έχουμε ενίσχυση της διαδικασία σύγκλισης των περιφερειακών οικονομιών.

Rostow (1960)

Πέντε κοινά σε όλους στάδια οικονομικής μεγέθυνσης:

- i. Η παραδοσιακή κοινωνία.
- ii. Η φάση της προετοιμασίας για την οικονομική απογείωση.
- iii. Το στάδιο της οικονομικής απογείωσης.
- iv. Η οικονομική ωρίμανση.
- v. Το στάδιο της μαζικής κατανάλωσης.

- ❑ Το "άνοιγμα" κάθε οικονομίας-κοινωνίας αποτελεί προϋπόθεση για τη 'διάχυση' ή τη 'σταδιακή' μετάβαση.
- ❑ Δυαδική προσέγγιση : 'ανεπτυγμένος' – 'υπανάπτυκτος', 'παραδοσιακός' – σύγχρονος', 'γηγενής' -'δυτικός', κλπ.
- ❑ Δεν διακρίνονται οι διαφοροποιήσεις ανάμεσα στις ανεπτυγμένες ή στις αναπτυσσόμενες χώρες.
- ❑ Οι αναπτυσσόμενες χώρες βρίσκονται όλες σε χαμηλά στάδια!
- ❑ Η ανάπτυξη έρχεται πάντα 'από τα πάνω'.

Περιθώρια αυξημένων παρεμβάσεων και ελέγχου από δυτικούς θεσμούς (ΔΝΤ, ΠΤ, ΠΟΕ, κ.α.)

Μαρξιστικές θεωρίες άνισης ανταλλαγής

Μαρξ: «Το κεφάλαιο που συσσωρεύεται από ένα άτομο σε ένα μέρος, έχει χαθεί από πολλά άτομα σε ένα άλλο μέρος»
(Το Κεφάλαιο, Τόμος 1^{ος})

B) ΑΝΑΠΤΥΞΗ Κ' ΥΠΑΝΑΠΤΥΞΗ (Samir Amin, 1976)

- Η ανάπτυξη του 'κέντρου' (Ευρώπη και Β. Αμερική) προϋποθέτει την υπανάπτυξη της 'περιφέρειας' (3^{ος} Κόσμος).
- Μηχανισμοί άνισης ανταλλαγής → γεωγραφική μεταφορά οικονομικού πλεονάσματος από την περιφέρεια προς το κέντρο.

Γ) ΝΕΟΣ ΔΙΕΘΝΗΣ ΚΑΤΑΜΕΡΙΣΜΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ (Fröbel, 1980)

Φάσεις εξέλιξης του ΔΚΕ

- ❑ 18^{ος} αιώνας
Ευρωπαϊκή αποικιοκρατία (βίαιη απόσπαση πρώτων υλών από αποικιοκρατούμενες χώρες και εκβιομηχάνιση Ευρώπης)
- ❑ 19^{ος} – τέλη 20^{ου} αιώνα
Εξάπλωση βιομηχανίας στην περιφέρεια στη βάση του συγκριτικού πλεονεκτήματος (Ρικάρντο) κ' της ανάπτυξης εμπορίου.
- ❑ Κρίση φορδισμού και ΝΔΚΕ
 - Μετάβαση από κλειστές σε ανοικτές οικονομίες.
 - Αύξηση αριθμού κ' ρόλου πολυεθνικών.
 - Εκμετάλλευση της περιφέρειας μέσω ΞΑΕ.

Μείωση βιομηχανικής
απασχόλησης στο κέντρο.
Έλεγχος δραστηριοτήτων
(διευθυντικές λειτουργίες)

Ανάδειξη ημι-περιφερειακών
χωρών με αξιόλογη βιομηχανική
βάση (Σιγκαπούρη, Ν. Κορέα,
Ταϊβάν, Μαλαισία, Ινδονησία...).

Χώρες περιφέρειας που
ειδικεύονται στην κατώτατη
φάση της παραγωγικής αλυσίδας
(ελάχιστη εξειδίκευση κ' κόστος)

Οι εξαιρέσεις : Ιαπωνία

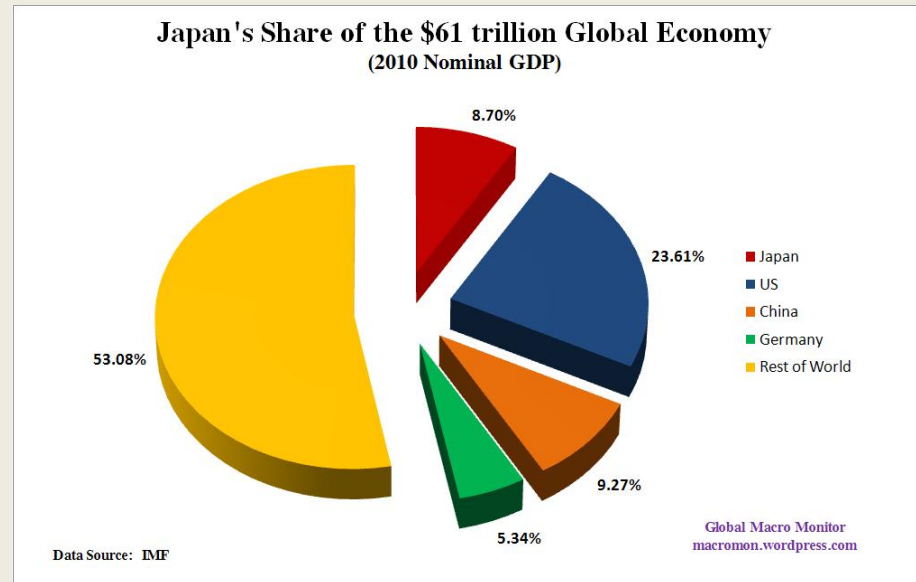
1854: Ο στόλος των ΗΠΑ (Υποναύαρχος Perry) πίεσε τη κατακερματισμένη πολιτικά χώρα (ανταγωνιζόμενες δυναστείες) να «ανοίξει» την οικονομία της προς τη Δύση.

- Εξάρτηση από πρώτες ύλες (μετάξι, νήματα, τσάι, κλπ.)
- Ελεύθερο εμπόριο

Κυβέρνηση Αυτοκράτορα Meiji (1868):
το κράτος αποκτά ρόλο στην οικονομία.

- Πρώτο κρατικό αναπτυξιακό σχέδιο
- Επενδύσεις σε φυσικές υποδομές
- Έλεγχος κεφαλαιακών ροών και κερδοσκοπίας
- Δασμολογική αυτονομία
- Βιομηχανική πολιτική

- Κρατικοποίηση βιομηχανιών (βαμβάκι, ναυπηγεία, κλπ.)
- Αύξηση δασμών σε εισαγόμενα προϊόντα.
- Εισαγωγή τεχνικών και τεχνολογιών
- Χρηματοδότηση εκπαίδευσης ιαπώνων φοιτητών στο εξωτερικό
- Κατάρτιση στελεχών

Βάση για το
μεταπολεμικό
αναπτυξιακό
πρότυπο

Οι εξαιρέσεις : Ν. Κορέα – Ταϊβάν

LG Samsung - Acer Asus HTC

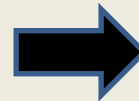
- Τη δεκαετία του 1950 δεν υπήρχε ουσιαστική βιομηχανική βάση στις δύο χώρες, ενώ αυτές δεν ήταν πλουσιότερες από τις χώρες της υποσαχάριας Αφρικής.
- Σταδιακή κατανόηση ότι η επίτευξη των πολιτικών τους στόχων προϋπέθετε οικονομική ανάπτυξη.

Δεκαετία 1960:

- Μεταρρύθμιση των γαιοκτησιών / πολιτικός έλεγχος των γαιοκτημόνων.
- Βελτίωση επενδυτικού κλίματος (φορολογία, γραφειοκρατία, διαφθορά, υποδομές).
- Επιδοτούμενα τραπεζικά δάνεια (Ν. Κορέα) και φορολογικά κίνητρα σε συγκεκριμένους τομείς (Ταϊβάν).

Στη συνέχεια...

- Προστασία των «εκκολαπτόμενων» βιομηχανικών κλάδων από τον έντονο ανταγωνισμό ως τα μέσα της δεκαετίας του 1980.
- Διαρκής στήριξη του εξαγωγικού προσανατολισμού των επιχειρήσεων.

Καρότο και μαστίγιο...

- Η αρχική έξοδος στις διεθνείς αγορές μπορούσε να γίνει σε τιμές κόστους:
 - Κάλυψη κεφαλαιακών κενών από τις εξαγωγικές επιδοτήσεις
 - Κέρδη από την εγχώρια αγορά λόγω δασμών.
- Προϋπόθεση για εξαγωγικές επιδοτήσεις και «προστατευτισμό» η σταθερή αύξηση των εξαγωγών.

KINA

Αγροτική οικονομία, κεντρικά σχεδιασμένη

Α' φάση (1978 Deng Xiaoping): Θέσπιση κίνητρων αύξησης παραγωγής αγροτικού τομέα

- Οι αγρότες οργανωμένοι σε κρατικές κομούνες διέθεταν συγκεκριμένη ποσότητα της παραγωγής τους στο κράτος. Αν ξεπερνούσαν το στόχο, οδηγούσαν το πλεόνασμα στην αγορά.

Σταδιακά :

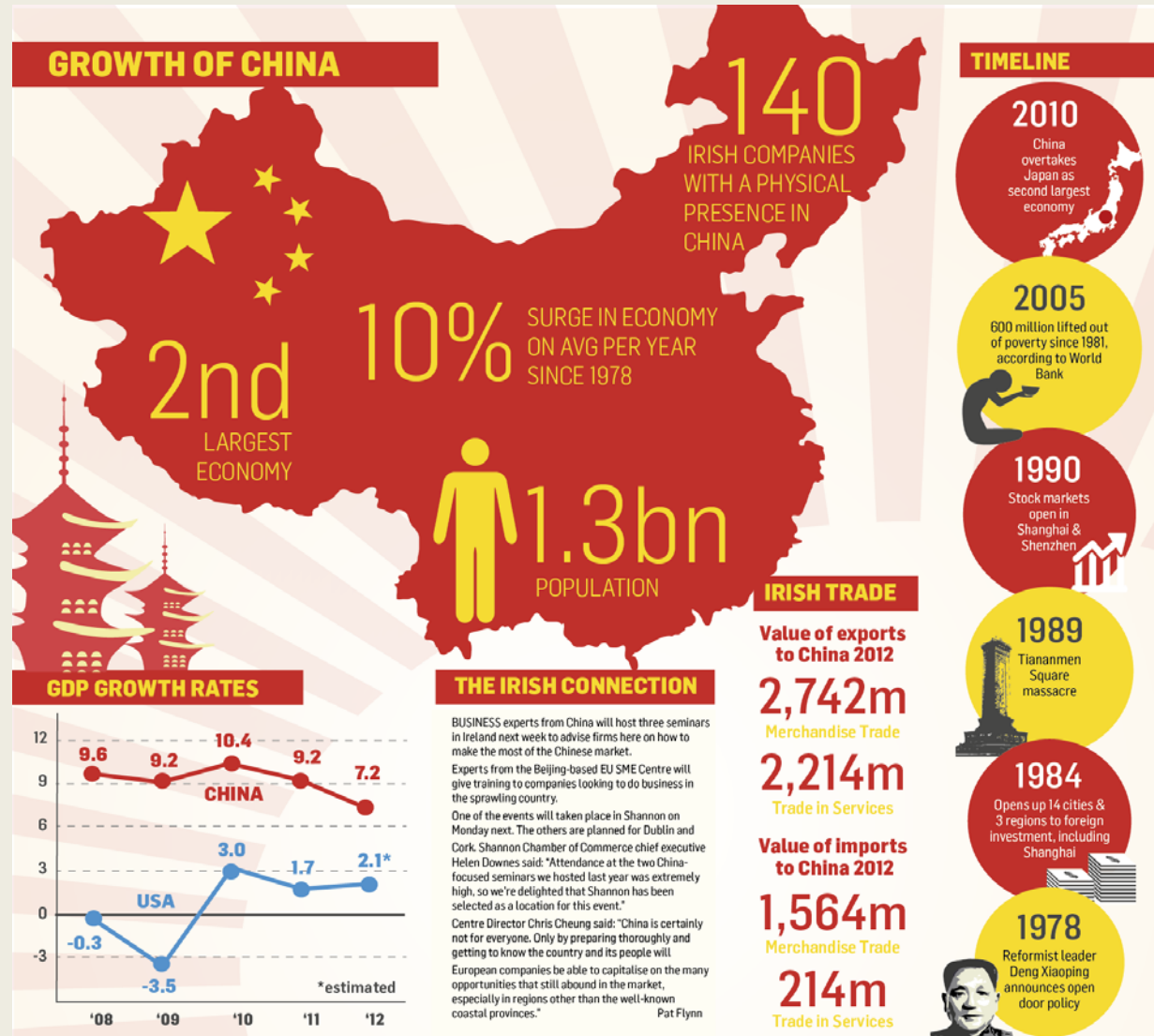
- Κατοχύρωση ιδιοκτησιακών δικαιωμάτων και άνοιγμα στις διεθνείς αγορές

Τα κρατικά μονοπώλια καταργήθηκαν (τέλη δεκαετίας του 1970), και αντικαταστάθηκαν από ένα σύστημα δασμών, μη δασμολογικών φραγμών και ειδικών αδειών που περιόριζε τις εισαγωγές.

- Οι κινέζοι δεν «άνοιξαν» την οικονομία - Δημιούργησαν «Ειδικές Οικονομικές Ζώνες» (ΕΟΖ).
 - Χώροι προαγωγής εξαγωγών και προσέλκυσης επενδύσεων.
 - Στροφή σε νέες τεχνολογίες και υψηλής παραγωγικότητας προϊόντα.
 - Οι ξένοι επενδυτές ήταν υποχρεωμένοι να σχηματίσουν κοινοπραξίες με εγχώριες επιχειρήσεις → διασφάλιση μεταφοράς τεχνολογίας / τεχνογνωσίας.
 - Τα προϊόντα των ΕΟΖ προορίζονταν αποκλειστικά για εξαγωγές, αφήνοντας την εγχώρια αγορά διαθέσιμη αποκλειστικά στις κινεζικές επιχειρήσεις.
 - Χαλαρή εφαρμογή των νόμων πνευματικής ιδιοκτησίας που διευκόλυνε την αντιγραφή της τεχνογνωσίας.
- Η κίνα έγινε μέλος του ΠΟΕ το 2001!!! Τότε μείωσε τους δασμούς (από 40% σε μονοψήφια νούμερα)
- Σήμερα, διατηρεί ελεγχόμενα τα σύνορα στις κεφαλαιακές ροές (έλεγχος κερδοσκοπίας) και παρεμβαίνει στις αγορές συναλλάγματος στηρίζοντας μια ανταγωνιστική ισοτιμία για το γουάν).

Πρώτα συμπεράσματα

- Η ειδίκευση σε βασικά εμπορεύματα και πρώτες ύλες δεν δημιουργεί προϋποθέσεις ανάπτυξης, αλλά συνθήκες ελέγχου και εξαρτήσεων.
- Οι αγορές δεν παρέχουν άλλα σήματα πέραν αυτών της βραχυπρόθεσμης κερδοφορίας.
- Η εκβιομηχάνιση και η ανάπτυξη προϋποθέτει την αναβάθμιση της εγχώριας παραγωγικής βάσης. Τα εργαλεία που εξυπηρετούν καλύτερα αυτή την προοπτική εξαρτώνται από το πλαίσιο μέσα στο οποίο κινείται η κάθε χώρα,
- ...οι σχετικές πολιτικές έχουν ως τελικό τους στόχο την εξωστρέφεια.

ΧΡΕΗ ΑΝΑΠΤΥΣΣΟΜΕΝΩΝ ΧΩΡΩΝ

- ❑ Ανεκπλήρωτο Χρέος : εξωτερικό χρέος του οποίου οι τόκοι είναι μεγαλύτεροι από την παραγωγή μιας χώρας, αποτρέποντας την αποπληρωμή
- ❑ Απεχθές Χρέος (odious debt) : εξωτερικό χρέος σε δανειστές που είχαν γνώση ότι οι δανειζόμενοι δεν εκπροσωπούσαν τα συμφέροντα των πολιτών της χώρας [Apartheid N. Αφρικής· Δικτατορία Mobutu στο Ζαΐρ ...]

Ιστορία Χρέους

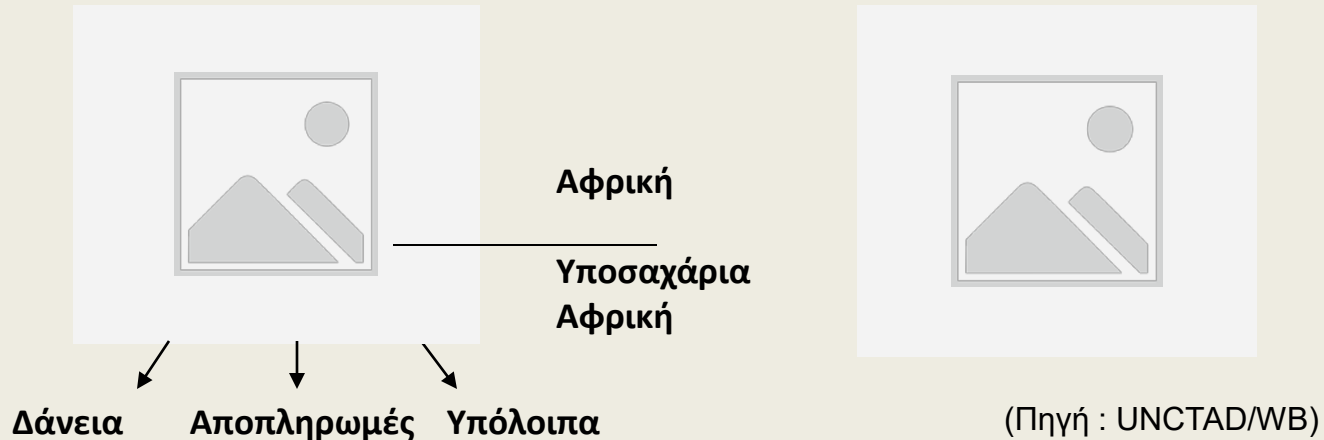
Η πλειοψηφία του χρέους συγκεντρώθηκε τη δεκαετία του 1970:

- ❑ Πετρελαϊκή κρίση κ' καταθέσεις χωρών OPEC αύξησαν τα τραπεζικά αποθέματα κ' οδήγησαν σε ευκολία δανεισμού.
- ❑ Ανάγκες δανεισμού χωρών που ανεξαρτητοποιήθηκαν (υποδομές κ' υιοθέτηση πολιτικής υποκατάστασης εισαγωγών).

Αποτυχία
αναπτυξιακών
πολιτικών

-Δικτατορικές κυβερνήσεις
-Το 1/5 των δανείων κατέληξε σε
εξοπλιστικά προγράμματα

Τα χρέη της Αφρικής (1970-2002)

Οι διαρκείς πιέσεις των τραπεζών για αποπληρωμή οδηγούν σε νέα δάνεια με απαξιωτικούς για τις τοπικές οικονομίες όρους :

- α) μείωση κρατικών δαπανών για παιδεία / υγεία**
- β) απελευθέρωση επενδύσεων πολυεθνικών**

Προσπάθειες ελάφρυνσης

A) Σεισμός στον Ινδικό Ωκεανό 2004 → Αναστολή Αποπληρωμής χρεών στις G7.

□ Ινδονησία :

- Χρέος στις G7 → US\$ 28,4 δις
- Συνολικό Χρέος → US\$ 132 δις
- Ετήσιοι τόκοι στην ΠΤ → US\$ 1,9 δις

40% των Ινδονήσιων ζουν με εισόδημα λιγότερο από 2\$ την ημέρα

B) Πρωτοβουλία Η.Β. 2005 → διαγραφή χρεών US\$40 δις των 18 πιο χρεωμένων χωρών στο Δ.Ν.Τ. στην Π.Τ. και στο Ταμείο Ανάπτυξης της Αφρικής

Ελάχιστο τμήμα των συνολικών χρεών...

Τρεις κύριοι φορείς ανάπτυξης

Έθνη-Κράτη

Ο αναπτυξιακός ρόλος των κρατών σε περιοχές όπως η υπο-σαχάρια Αφρική δεν έχει αποτύχει. Απλά δεν έχει ξεκινήσει ακόμα!

Μη-Κυβερνητικές Οργανώσεις

- Εξειδικευμένες υπηρεσίες / τοπικές δομές.
- Δυνατότητες σύζευξης κράτους –πολιτών.
- Μειωμένη παράδοση συνεργασίας μεταξύ ΜΚΟ.
- Ελάχιστος συντονισμός κ' παρακολούθηση

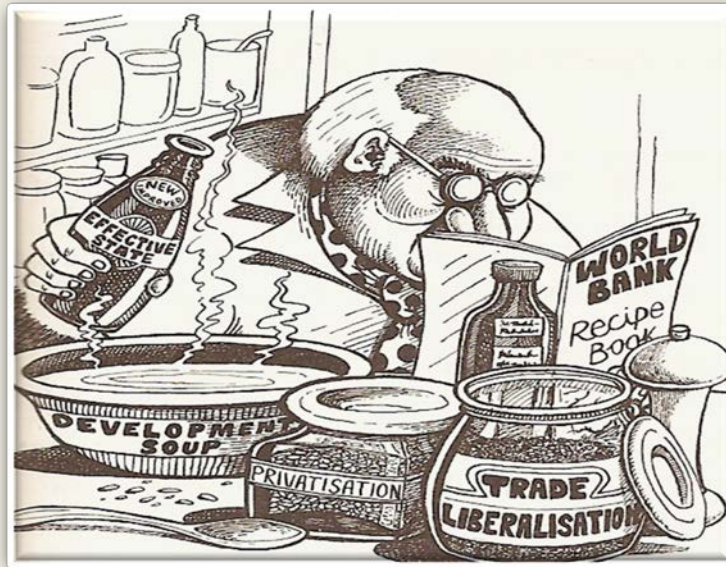
Διεθνείς Αναπτυξιακοί Θεσμοί (ΔΝΤ, ΠΤ)

«Ξέρουμε πάρα πολλά για το ποιοι είναι οι φτωχοί, που βρίσκονται και πως ζουν. Κατανοούμε το τι τους κρατάει φτωχούς και το τι πρέπει να γίνει για να βελτιωθούν οι ζωές τους»

(B. Conable, 1990: Πρόεδρος της Παγκόσμιας Τράπεζας)

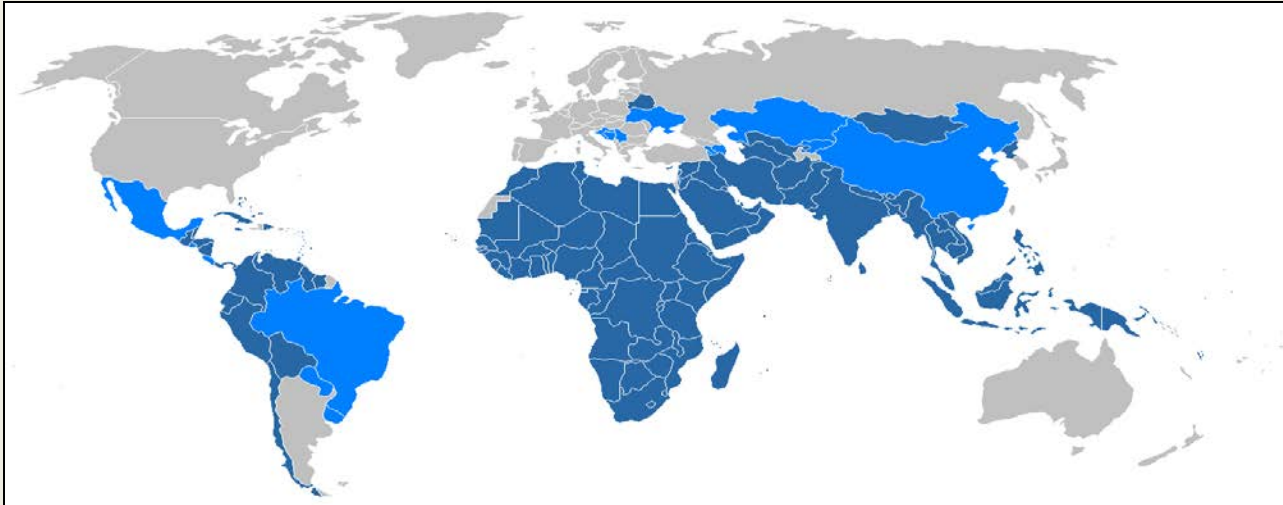
Διεθνείς Αναπτυξιακοί Θεσμοί (ΔΝΤ, ΠΤ)

- Οι ΗΠΑ ελέγχουν το 18% των ψήφων στο ΔΝΤ.
- Η ΠΤ έχει πάντα Αμερικανό Πρόεδρο.
- Πάγια πρακτική: νεοφιλελεύθερη αναπτυξιακή ‘συνταγή’ (κατάργηση εμποδίων λειτουργίας της ελεύθερης αγοράς)

Ελάχιστη κατανόηση για τοπικές
ιδιαιτερότητες.

Το Κίνημα των Αδεσμεύτων (Non-Aligned Movement)

Η ιδέα ενός κινήματος αναπτυσσόμενων χωρών συζητήθηκε στο Bandung της Ινδονησίας (1955) από 29 Αφρικανούς κ' Ασιάτες ηγέτες.

Το Κίνημα των Αδεσμεύτων ιδρύθηκε το 1961 από 77 χώρες

- Λόγοι έναρξης συνεργασίας:
 - Κοινές εμπειρίες αποικιοκρατίας και εκμετάλλευσης.
 - Ψυχρός πόλεμος κ' πιέσεις πρόσδεσης στις μεγάλες δυνάμεις.

- **Πυλώνες Συνεργασίας:**

- Αρχή ειρηνικής συνύπαρξης / σεβασμού εδαφικής κυριαρχίας.
- Αρχή μη-παρέμβασης στα εσωτερικά των χωρών.
- Αρχή ισότητας κ' συνεργασίας.

- **Κυρίαρχες Δυνάμεις:**

Αίγυπτος, Γιουγκοσλαβία, Ινδία, Γκάνα, Ινδονησία.

- **Λόγοι κρίσης:**

- Η πετρελαϊκή κρίση του 1973.
- Η πρόσδεση συμφερόντων στην ΕΣΣΔ.
- Τέλος ψυχρού πόλεμου.

Το 2006 είχε 118 μέλη κ' πρόεδρο τον Φιντέλ Κάστρο.

South America

1. Argentina 9 July 1816 (Spain)
2. Brazil 7 September 1822 (Portugal)
3. Chile 18 September 1810 (Spain)
4. Guyana 26 May 1966 (UK)
5. Suriname 25 November 1975 (The Netherlands)
6. Trinidad & Tobago 31 August 1962 (UK)

Central America

7. Anguilla None (overseas territory of the UK)
8. Antigua & Barbuda 1 November 1981 (UK)
9. Bahamas, The 10 July 1973 (UK)
10. Barbados 30 November 1966 (UK)
11. Belize 21 September 1981 (UK)
12. Bermuda None (overseas territory of the UK)
13. Dominica 3 November 1978 (UK)
14. Grenada 7 February 1974 (UK)
15. Haiti 1 January 1804 (France)
16. Jamaica 6 August 1962 (UK)
17. Mayotte None (overseas territory of France)
18. Montserrat None (overseas territory of the UK)
19. Saint Kitts & Nevis 19 September 1983 (UK)

Africa and Asia

20. Sao Tome & Principe 12 July 1975 (Portugal)
21. Saint Vincent & the Grenadines 27 October 1979 (UK)
22. Saint Lucia 22 February 1979 (UK)
23. Algeria 5 July 1962 (France)
24. Angola 11 November 1975 (Portugal)
25. Benin Republic 1 August 1960 (France)
26. Botswana 30 September 1966 (UK)
27. Burkina Faso 5 August 1960 (France)
28. Burundi 1 July 1962 (Belgium - UN Trusteeship)
29. Cameroon 1 January 1960 (France - UN Trusteeship)
30. Cape Verde 5 July 1975 (Portugal)
31. Central African Republic 13 August 1960 (France)
32. Chad 11 August 1960 (France)
33. Comoros Island 6 July 1975 (France)
34. Congo 15 August 1960 (France)
35. Congo (Democratic Republic of) 30 June 1960 (Belgium)

36. Cote d'Ivoire 7 August 1960 (France)
37. Djibouti 27 June 1977 (France)
38. Egypt 28 February 1922 (UK)
39. Equatorial Guinea 12 October 1968 (Spain)
40. Eritrea 24 May 1993 (Ethiopia)
41. Ethiopia Never colonised
42. Gabon 17 August 1960 (France)
43. Gambia 18 February 1965 (UK)
44. Ghana 6 March 1957 (UK)
45. Guinea 2 October 1958 (France)
46. Guinea Bissau 24 September 1973 (Portugal)
47. India 1-5 August 1947 (UK)
48. Kenya 12 December 1963 (UK)
49. Lesotho 4 October 1966 (UK)
50. Liberia 26 July 1847 (USA)
51. Libya 24 December 1951 (Italy)
52. Madagascar 26 June 1960 (France)
53. Malawi 6 July 1966 (UK)
54. Mali 22 September 1960 (France)
55. Mauritania 28 November 1960 (France)
56. Mauritius 12 March 1968 (UK)
57. Morocco 2 March 1956 (France)

58. Mozambique 25 June 1975 (Portugal)
59. Namibia 21 March 1990 (South Africa)
60. Niger 18 December 1960 (France)
61. Nigeria 1 October 1960 (UK)
62. Reunion French Overseas Department (France)
63. Rwanda 1 July 1962 (Belgium - UN Trusteeship)
64. Saharai Arab Democratic Rublic None (overseas territory of Morocco)
65. Senegal 4 April 1960 (France)
66. Seychelles 29 June 1976 (UK)
67. Sierra Leone 27 April 1961 (UK)
68. Somalia 21 October 1969 (UK/Italy)
69. South Africa 27 April 1994 (UK Apartheid Regime)
70. Sudan 1 January 1958 (UK/Egypt)
71. Swaziland 6 September 1968 (UK)
72. Tanzania 26 April 1964 (Union) (UK - UN Trusteeship)
73. Togo 27 April 1960 (France - UN Trusteeship)
74. Tunisia 20 March 1956 (France)
75. Uganda 9 October 1962 (UK)
76. Zambia 24 October 1964 (UK)
77. Zimbabwe 18 April 1980 (UK)